

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

18 Ιουλίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3805

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 153

Επανίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου με τίτλο «Στρατηγικές Σπουδές Ασφάλειας» από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) και ιδίως τα άρθρα 16 και 80.

2. Τον ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184) και ειδικότερα τα άρθρα 75 έως 78.

3. Τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).

4. Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189), ιδίως τα άρθρα 14 και 15.

5. Την υπ' αρ. 172/09.07.2024 πράξη της Πρυτάνεως του Πανεπιστημίου «Εκλογή Πρύτανη και ορισμός τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 706) με τετραετή θητεία από 01.09.2024 έως 31.08.2028.

6. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/2022 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

7. Την υπ' αρ. 251/24.09.2024 πράξη της Πρυτάνεως «Συγκρότηση Συγκλήτου το Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών για το ακαδημαϊκό έτος 2024 - 2025» (ΑΔΑ: ΨΜΧΕ469Β7Α-ΗΤΖ).

8. Την εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών (συνεδρίαση 30.10.2024).

9. Την εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών (συνεδρίαση 19.11.2024).

10. Την εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών (συνεδρίαση 17.01.2025).

11. Τη μετονομασία του Τμήματος Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών σε Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών (Β' 7001/2024).

12. Την υπό στοιχεία QA_1949/11.7.2025 απόφαση Πιστοποίησης του Συμβουλίου Αξιολόγησης και Πιστοποίησης της Εθνικής Αρχής Ανωτάτης Εκπαίδευσης του νέου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Στρατηγικές Σπουδές Ασφάλειας» του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.

13. Τις από 21/11/2024 και 20.02.2025 αποφάσεις της Συγκλήτου του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.

14. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ.

15. Το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται παράβαση σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Εγκρίνει την (επαν)ίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών της Σχολής Διεθνών Σπουδών, Επικοινωνίας και Πολιτισμού του Παντείου Πανεπιστημίου με τίτλο «Στρατηγικές Σπουδές Ασφάλειας» από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Τίτλος του Π.Μ.Σ. - Δίπλωμα -

Αριθμός πιστωτικών μονάδων

1. Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών της Σχολής Διεθνών Σπουδών, Επικοινωνίας και Πολιτισμού του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών

Επιστημών και η Σχολή Εθνικής Άμυνας θα λειτουργήσουν από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (εφεξής Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Στρατηγικές Σπουδές Ασφάλειας» σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4957/2022.

2. Το Π.Μ.Σ., μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών, απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο, «Στρατηγικές Σπουδές Ασφάλειας».

3. Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Άρθρο 2

Αντικείμενο - Σκοπός

1. Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η παροχή μεταπτυχιακών σπουδών επιστημονικού χαρακτήρα για την επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων στα αντικείμενα της διεθνούς ασφάλειας και των στρατηγικών σπουδών. Στο πλαίσιο του, πέρα από τη θεωρητική και ιστορική ανάλυση, δίνεται έμφαση στις σύγχρονες εξελίξεις στην εποχή της αποκαλούμενης παγκοσμιοποίησης, καθώς και στις ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας. Η προστιθέμενη αξία του Π.Μ.Σ. έγκειται στον διεπιστημονικό του χαρακτήρα.

2. Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι:

α. Η προαγωγή της γνώσης, η ανάπτυξη της έρευνας και η ικανοποίηση των εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών της Σ.ΕΘ.Α, με βάση την αποστολή της,

β. Η παροχή στους σπουδαστές της Σ.ΕΘ.Α. των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων (κρίσης, ανάλυσης και σύνθεσης), προκειμένου να χειριστούν ζητήματα εθνικής και διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τις ανάγκες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (Υ.Π.ΕΘ.Α.) και του Γ.Ε.ΕΘ.Α.

Άρθρο 3

Μαθησιακά αποτελέσματα - Προσόντα

1. Ο κεντρικός εκπαιδευτικός προσανατολισμός του Π.Μ.Σ. είναι η ολοκληρωμένη εκπαίδευση και κατάρτιση επιστημόνων, καθώς και η προώθηση της έρευνας στα επιμέρους γνωστικά πεδία της Θεωρίας και Μεθοδολογίας των Διεθνών Σχέσεων, της Στρατηγικής Ανάλυσης, του Διεθνούς Δικαίου σε θέματα Διεθνούς Ασφάλειας, της μελέτης της θέσης της Ευρώπης στον Κόσμο, των Ευρω-Ατλαντικών Σχέσεων, της Γεωοικονομικής και Οικονομικής της Άμυνας, των Διεθνών Σχέσεων της Ελλάδας από τη σκοπιά της Γεωπολιτικής και της Ασφάλειας, της Πολιτικής και της Ασφάλειας σε επίπεδο Περιφερειών, καθώς και της Διοικητικής Μέριμνας σε στρατηγικό επίπεδο.

2. Το Π.Μ.Σ. το χαρακτηρίζει η επιστημονική συνοχή και συνάφεια των διδασκομένων μαθημάτων, η οποία, με τη σειρά της, υποστηρίζει τον διεπιστημονικό χαρακτήρα της διδασκαλίας και της έρευνας. Επιπλέον, εντάσσεται στον γενικό στρατηγικό σχεδιασμό του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, ο οποίος, μεταξύ άλλων, διαπνέεται από τη φοιτητοκεντρική προσέγγιση, τη διασφάλιση της ποιότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας και την ενίσχυση της εξωστρέφειας. Ο σχεδιασμός του Π.Μ.Σ. λαμβάνει υπόψη

τη βασική επιδίωξη για την κατάρτιση επιστημόνων με ευρείες προοπτικές απασχόλησης σε διάφορους τομείς που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με το αντικείμενο των σπουδών τους.

3. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. οι απόφοιτοι:

α) Θα έχουν αποκτήσει εξειδικευμένες γνώσεις στα διδασκόμενα γνωστικά αντικείμενα που συγκροτούν το Π.Μ.Σ. και θα έχουν εξοικειωθεί με τη χρήση μεθοδολογικών εργαλείων που επιτρέπει την αποτελεσματικότερη οργάνωση και εμβάθυνση των γνώσεών τους στα οικεία επιστημονικά πεδία, εφόδιο απαραίτητο για επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία,

β) θα έχουν εφοδιαστεί με αναλυτικές και συνθετικές δεξιότητες και θα έχουν μάθει να κατανοούν και να αντιμετωπίζουν με μεθοδολογικά συγκροτημένο τρόπο ζητήματα που ανακύπτουν κατά την επαγγελματική ή/και την περαιτέρω ακαδημαϊκή τους σταδιοδρομία, δηλαδή θα έχουν αποκτήσει μεθοδολογική επάρκεια που θα τους είναι ευρύτερα χρήσιμη,

γ) θα έχουν ενισχύσει τη δυνατότητα ακαδημαϊκής και κυρίως επαγγελματικής εξέλιξης στις Ένοπλες Δυνάμεις.

Ειδικότερα, οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. έχουν τη δυνατότητα συνέχισης των σπουδών τους σε διδακτορικό επίπεδο στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή. Η ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. λαμβάνεται κατά κανόνα υπόψη κατά τη διαδικασία εξέλιξης των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων.

4. Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αφορούν το Π.Μ.Σ. εν συνόλω, αλλά και κάθε είδος ακαδημαϊκής δραστηριότητας, αναγράφονται στο syllabus.

Άρθρο 4

Χρονική διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2030-2031, με δυνατότητα παράτασης για άλλα πέντε (5) έτη, εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 5

Διοικητικά όργανα του Π.Μ.Σ.

1. Κατά τα οριζόμενα στον ν. 4957/2022, αρμόδια όργανα διοίκησης του Π.Μ.Σ. είναι:

α) σε επίπεδο Ιδρύματος, η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών,

β) σε επίπεδο Τμήματος, η Συνέλευση του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) και ο Διευθυντής/Επιστημονικός Υπεύθυνος του Π.Μ.Σ. (Δ/Ε.Υ.). Ο Δ/Ε.Υ. του Π.Μ.Σ. ορίζεται κατόπιν συμφωνίας του Παντείου Πανεπιστημίου και της Σ.ΕΘ.Α., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Ο Δ/Ε.Υ. δύναται να ορίσει Αναπληρωτή Επιστημονικό Υπεύθυνο (Αν./Ε.Υ.) για την υποβοήθηση του έργου του.

2. Ο Δ/Ε.Υ. του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ., κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή. Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει και τον αναπληρωτή του, ο οποίος θα πρέπει να είναι μέλος Δ.Ε.Π. του

Τμήματος, βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και να έχει αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

3. Η διοίκηση της Σ.ΕΘ.Α. ορίζει έναν Συντονιστή Εφαρμογής Προγράμματος (Σ.Ε.Π.), ο οποίος μαζί με τον Δ/Ε.Υ. αποτελούν τη Συμβουλευτική Επιτροπή (ΣΕ) και είναι υπεύθυνοι για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σε θέματα ακαδημαϊκής φύσεως, που αφορούν τους σπουδαστές. Επιπρόσθετα έχουν την ευθύνη παροχής και επεξεργασίας δεδομένων αξιολόγησης του Π.Μ.Σ.

4. Η Συνέλευση του Τμήματος είναι αρμόδια για την οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση του Π.Μ.Σ. και ειδικότερα:

α) αποφασίζει για το ετήσιο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών,

β) ορίζει τα μέλη της ΣΕ.. και τον Δ/Ε.Υ. του Π.Μ.Σ.,

γ) αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες* του Π.Μ.Σ.,

δ) αποφασίζει για τη διδασκαλία στην αγγλική γλώσσα ενός ή περισσότερων μαθημάτων του Π.Μ.Σ., κατόπιν πρότασης του διδάσκοντος/των διδασκόντων το μάθημα,

ε) επικυρώνει τον πίνακα αξιολόγησης των υποψηφίων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ.,

στ) αποφασίζει για τη διαγραφή φοιτητών* στις περιπτώσεις β) έως και ε) της παραγράφου 5 του άρθρου 8 της Ιδρυτικής Πράξης,

ζ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,

η) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της ΣΕ,

θ) εισηγείται προς τη Σύγκλητο την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.

5. Η Συντονιστική Επιτροπή είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και ειδικότερα:

α) αποφασίζει για την έκδοση της Προκήρυξης για την υποβολή υποψηφιοτήτων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. κατά το εαρινό εξάμηνο κάθε έτους,

β) ορίζει την τριμελή Επιτροπή επιλογής εισακτέων, η οποία απαρτίζεται από μέλη Δ.Ε.Π. που διδάσκουν στο Π.Μ.Σ.,

γ) συγκροτεί τριμελείς Επιτροπές αξιολόγησης για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

δ) αποφασίζει αν η υποστήριξη των διπλωματικών εργασιών θα γίνεται δημόσια

ε) αποφασίζει στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού κύκλου για τη δημοσίευση στο ψηφιακό αποθετήριο «Πάνδημος» του Ιδρύματος των δύο (2), κατά μέγιστο αριθμό, καλύτερων διπλωματικών εργασιών,

στ) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του,

ζ) καταρτίζει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ. και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου,

θ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών* για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ι) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος τη διαγραφή ενός ή περισσότερων φοιτητών στις περιπτώσεις β) και γ) της παραγράφου 6 του άρθρου 8 της Ιδρυτικής Πράξης,

ια) αποφασίζει για την παράταση κατάθεσης της διπλωματικής εργασίας και για την αναστολή της φοίτησης, υπό τις προϋποθέσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 8, αντίστοιχα, της Ιδρυτικής Πράξης, κατόπιν εισήγησης του Διευθυντή του Π.Μ.Σ.,

ιβ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

ιγ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών,

ιδ) ορίζει τον Σύμβουλο Σπουδών των φοιτητών.

6. Ο Δ/Ε.Υ. του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) προεδρεύει της ΣΕ, συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) όταν η Επιτροπή επιλογής εισακτέων διαπιστώνει ότι ο τίτλος πτυχίου του υποψηφίου* αφορά Ίδρυμα της αλλοδαπής, φροντίζει να ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπει η σχετική νομοθεσία περί ΔΟΑΤΑΠ,

γ) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

δ) εισηγείται προς τη ΣΕ και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Ιδρύματος θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

ε) εκδίδει την Προκήρυξη για την υποβολή υποψηφιοτήτων,

στ) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 6

Κατηγορίες πτυχιούχων - προϋποθέσεις - αριθμός εισακτέων

1. Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί σπουδαστές της Σ.ΕΘ.Α, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στις παρ. 2 και 3, οι οποίοι είναι κάτοχοι πτυχίου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής ή Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.).

2. Οι σπουδαστές που γίνονται δεκτοί στα Π.Μ.Σ. διακρίνονται σε τρεις (3) κατηγορίες ως εξής:

α. Στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται οι προερχόμενοι από τις ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις (ΣΞ, ΠΝ, ΠΑ, ΚΣ) σπουδαστές της εκάστοτε εκπαιδευτικής σειράς της Σ.ΕΘ.Α. ή παλαιότερων εκπαιδευτικών σειρών, οι οποίοι συμμετέχουν στο Π.Μ.Σ με πλήρη κάλυψη των εξόδων φοίτησης από το Γ.Ε.ΕΘ.Α.

* Νοούνται και τα δύο φύλα.

β. Στη δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνονται οι προερχόμενοι από τις ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις (ΣΞ, ΠΝ, ΠΑ, ΚΣ) σπουδαστές της εκάστοτε εκπαιδευτικής σειράς της Σ.ΕΘ.Α. ή σπουδαστές παλαιότερων εκπαιδευτικών σειρών, οι οποίοι συμμετέχουν στο Π.Μ.Σ. με έξοδα που βαρύνουν εξ' ολοκλήρου τους ίδιους.

γ. Στην τρίτη κατηγορία ανήκει το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, που συμμετέχει στο Π.Μ.Σ. με υποτροφία.

3. Ο ετήσιος αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) κατ' ανώτατο όριο, εγκρίνεται από το Γ.Ε.ΕΘ.Α. και είναι ο παρακάτω:

α. Για την κατηγορία της παρ. 1α, ορίζεται ανώτατο όριο οι πενήντα (50) σπουδαστές και κατώτατο οι δώδεκα (12).

β. Για την κατηγορία της παρ. 1β, ορίζεται ανώτατο όριο οι είκοσι (20), σπουδαστές και κατώτατο οι τρεις (3).

γ. Για την κατηγορία της παρ. 1γ, τρεις (3) σπουδαστές.

4. Υπεύθυνος φορέας για την αξιολόγηση και επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. είναι από κοινού το Πάντειο Πανεπιστήμιο, το οποίο διενεργεί τις εισαγωγικές εξετάσεις και κοινοποιεί πίνακα επιτυχόντων από τον κατάλογο υποψηφίων, και το Γ.Ε.ΕΘ.Α.

5. Απόφοιτοι της Σ.ΕΘ.Α. δικαιούνται να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ., μετά από σύμφωνη γνώμη των Γενικών Επιτελείων (Γ.Ε.), εφ' όσον συντρέχουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Προέρχονται από τις ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις (ΣΞ, ΠΝ, ΠΑ, ΚΣ).

β. Ανήκουν στην κατηγορία της παρ. 2β.

γ. Έχουν παρακολουθήσει το πρόγραμμα των μαθημάτων της παρ. 4 του άρθρου 7 και δεν έχουν συμμετάσχει στο Π.Μ.Σ.

δ. Δεν έχουν παρέλθει δύο (2) έτη από την ημερομηνία αποφοίτησής τους από τη Σ.ΕΘ.Α.

6. Δεν αναγνωρίζονται οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) της παρ. 4 του άρθρου 7 για σπουδαστές, που δεν συμμετείχαν επιτυχώς στις εξετάσεις των αντίστοιχων μαθημάτων των δύο (2) πρώτων διδακτικών εξαμήνων.

Άρθρο 7

Διαδικασία επιλογής των υποψηφίων -
Τρόπος αξιολόγησης

1. Αρμόδιος για την έκδοση της Προκήρυξης για την υποβολή υποψηφιοτήτων είναι ο Δ/Ε.Υ. του Π.Μ.Σ. κατά το εαρινό εξάμηνο κάθε έτους. Η Προκήρυξη αναρτάται οπωσδήποτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, καθώς και του Παντείου Πανεπιστημίου και της ΣΕΘΑ. Στην Προκήρυξη αναφέρονται η προθεσμία υποβολής αιτήσεων, οι προϋποθέσεις εισαγωγής, οι κατηγορίες πτυχιούχων, ο αριθμός εισακτέων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής, τα δικαιολογητικά που απαιτούνται, καθώς και οτιδήποτε άλλο κρίνεται απαραίτητο.

2. Το έντυπο της «αίτησης υποψηφιότητας» αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών και της ΣΕΘΑ. Η σχετική αίτηση μαζί με όλα τα δικαιολογητικά κατατίθεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε ηλεκτρονική μορφή, σε προθεσμία που ορίζεται κατά

την Προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της ΣΕ.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών ορίζει τριμελή Επιτροπή για την επιλογή εισακτέων από μέλη Δ.Ε.Π. που διδάσκουν στο συγκεκριμένο Π.Μ.Σ.

4. Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

4.1. Συμπληρωμένη αίτηση υποψηφιότητας

4.2. Βιογραφικό σημείωμα

4.3. Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών

4.4. Αναλυτική βαθμολογία των προπτυχιακών μαθημάτων

4.5. Υπεύθυνη δήλωση για τους τελειόφοιτους φοιτητές, στην οποία θα αναφέρεται ο μέσος όρος βαθμολογίας μέχρι τη στιγμή κατάθεσης της αίτησης και ότι θα προσκομίσουν αντίγραφο του πτυχίου τους ή βεβαίωση περάτωσης των σπουδών τους το αργότερο μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Οκτωβρίου

4.6. Άλλο πτυχίο ή δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών, αν υφίσταται

4.7. Πιστοποιητικό επάρκειας της αγγλικής γλώσσας, επιπέδου Γ1

4.8. Πιστοποιητικά γνώσης άλλων ξένων γλωσσών, αν υφίστανται

4.9. Πιστοποιητικό ελληνομάθειας για όσους δεν διαθέτουν πτυχίο ή απολυτήριο ελληνόφωνου Ιδρύματος

4.10. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, αν υφίστανται

4.11. Επιστημονικές δημοσιεύσεις ή συμμετοχή σε ημερίδες και συνέδρια, αν υφίστανται

4.12. Φωτοτυπία δύο όψεων της Α.Τ. ή του διαβατηρίου

4.13. Φωτογραφία σε διαστάσεις διαβατηρίου.

5. Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία και με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

5.1. Σε πρώτο στάδιο, το οποίο είναι προκριματικό, εξετάζεται, με βάση τον φάκελο του κάθε υποψηφίου, αν πληρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις του άρθρου 6, καθώς και αν έχουν κατατεθεί εμπρόθεσμα η αίτηση υποψηφιότητας και όλα τα δικαιολογητικά.

Σε δεύτερο στάδιο γίνεται:

- Αξιολόγηση του φακέλου των υποψηφίων που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 6 του παρόντος και κατέθεσαν εμπρόθεσμα την αίτηση υποψηφιότητας και όλα τα δικαιολογητικά. Η τριμελής Επιτροπή συνεκτιμά τη συνάφεια του βασικού πτυχίου των υποψηφίων με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ., τη βαθμολογία, τις γλωσσικές γνώσεις, την ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα και άλλα στοιχεία του φακέλου, τα οποία κρίνει ως σημαντικά, και καλεί σε συνέντευξη τους επικρατέστερους υποψηφίους, ενώ ανάλογα με την ποιότητα των αιτήσεων, δύναται να αποφασίσει και τη διεξαγωγή γραπτής εξέτασης πριν τη συνέντευξη. Υποψήφιοι που, κατά την κρίση της Επιτροπής, καταφανώς υπολείπονται των λοιπών υποψηφίων ή/και καταφανώς δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της ειδίκευσης μπορεί να μη κληθούν σε καμία δοκιμασία.

- Σε περίπτωση που αποφασιστεί η διεξαγωγή γραπτής εξέτασης, αυτή θα έχει προκριματικό χαρακτήρα, δηλαδή στην τελική φάση των συνεντεύξεων θα κληθούν να λάβουν μέρος μόνον όσοι επιτύχουν σε αυτήν. Τόσο η γραπτή εξέταση, όσο και οι συνεντεύξεις, γνωστοποιούνται προς τους υποψηφίους με ανακοινώσεις που αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ., τουλάχιστον πέντε ημέρες πριν τη διεξαγωγή τους.

5.2. Η Τριμελής Επιτροπή επιλογής οφείλει να συμπεριλάβει μέχρι πέντε (5) επιλαχόντες στους προσωρινούς πίνακες εισακτέων, εκ των οποίων μέχρι δύο (2) μπορεί να είναι στελέχη Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας.

Οι πίνακες εισακτέων εγκρίνονται από τη Συντονιστική Επιτροπή και επικυρώνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος πριν από την αρχή του εξαμήνου. Τα δικαιολογητικά που κατατίθενται στη Γραμματεία από τους υποψηφίους που δεν έχουν γίνει δεκτοί, εάν δεν ζητηθούν από τους ενδιαφερόμενους εντός ενός μηνός από την ολοκλήρωση της διαδικασίας, καταστρέφονται.

6. Μετά την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, οι επιτυχόντες υποψήφιοι θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός του μηνός Σεπτεμβρίου, σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. που αναρτάται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. και του Τμήματος, ενώ παράταση πραγματοποίησης της εγγραφής μέχρι το τέλος Οκτωβρίου δίνεται μόνον στους επιτυχόντες που, κατά τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών της υποψηφιότητάς τους, δεν ήταν σε θέση να προσκομίσουν αντίγραφο του πτυχίου τους ή βεβαίωση περάτωσης των σπουδών τους. Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες, αν υπάρχουν, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο πίνακα αξιολόγησης.

Άρθρο 8

Διάρκεια φοίτησης - Αναστολή - Διαγραφή

1. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στις «Στρατηγικές Σπουδές Ασφάλειας», ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, σύμφωνα με το παρακάτω πρόγραμμα σπουδών.

2. Ως προς την κατάθεση της διπλωματικής εργασίας παρέχεται δυνατότητα παράτασης έως έναν (1) μήνα για λόγους ανώτερης βίας, κατόπιν απόφασης του Δ/Ε.Υ., μετά από αιτιολογημένη αίτηση του μεταπτυχιακού φοιτητή και εισήγηση του επιβλέποντος.

3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, εφόσον έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρώτο εξάμηνο των σπουδών. Αναστολή φοίτησης χορηγείται με απόφαση του Δ/Ε.Υ., για σοβαρούς λόγους, όπως ιδίως ασθένεια, λοχεία και απουσία στην αλλοδαπή. Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές καταθέτουν αίτηση αναστολής τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού εξαμήνου που επιθυμούν να διακόψουν. Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά στον Δ/Ε.Υ., πρέπει να είναι αιτιολογημένη

και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμοδίων φορέων, δημοσίων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε οιαδήποτε εκπαιδευτική ή εξεταστική διαδικασία. Ο Δ/Ε.Υ. αποφασίζει πριν την έναρξη του εξαμήνου και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο, προκειμένου να καταθέσει την ακαδημαϊκή του ταυτότητα. Η διακοπή φοίτησης ενεργοποιείται μόνο μετά την κατάθεση της ακαδημαϊκής ταυτότητας και ο Δ/Ε.Υ. του Π.Μ.Σ. αποστέλλει τη σχετική απόφαση στον αιτήσαντα φοιτητή, στη Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης και στο Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας του Παντείου Πανεπιστημίου. Με τη λήξη της διακοπής, ο φοιτητής επανέρχεται αυτοδικαίως σε καθεστώς κανονικής φοίτησης, με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που κατείχε πριν από τη διακοπή της. Δεν προβλέπεται άρση της διακοπής. Οι νεοεισαχθέντες φοιτητές μπορούν να υποβάλουν αίτηση διακοπής φοίτησης μόνον εφόσον έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αρχικής εγγραφής τους. Ο χρόνος αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετράται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

4. Στο Π.Μ.Σ. δεν παρέχεται δυνατότητα μερικής φοίτησης.

5. Διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή από τα μητρώα του Π.Μ.Σ. επέρχεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) μετά από αίτηση επιτυχόντος, που αιτείται τη διαγραφή του πριν να εγγραφεί, και γίνεται αυτοδικαίως δεκτή με διαπιστωτική πράξη του Διευθυντή του Π.Μ.Σ.,

β) όσων επιτυχόντων δεν εγγραφούν εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας ή όσων φοιτητών δεν εγγραφούν στο αντίστοιχο εξάμηνο με διαπιστωτική πράξη του Δ/Ε.Υ. του Π.Μ.Σ.,

γ) μετά από αίτηση του φοιτητή, που υποβάλλεται οποτεδήποτε, και γίνεται αυτοδικαίως δεκτή με πράξη του Δ/Ε.Υ. του Π.Μ.Σ.,

δ) λόγω απουσιών, μετά από εισήγηση του Δ/Ε.Υ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος,

ε) λόγω μη επιτυχούς εξέτασης σε δύο (2) μαθήματα ανά εξάμηνο, μετά από εισήγηση του Δ/Ε.Υ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος,

στ) όταν η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία και η υποστήριξή της κριθεί ανεπαρκής από την αρμόδια Τριμελή Επιτροπή αξιολόγησης με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος,

ζ) όταν διαπιστωθεί λογοκλοπή, με εισήγηση του διδάσκοντα, εφόσον πρόκειται για μάθημα ή μέλους της Εξεταστικής Επιτροπής, εφόσον πρόκειται για διπλωματική εργασία, πρόταση του Δ/Ε.Υ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος,

η) σε κάθε άλλη περίπτωση, που προβλέπεται από το νόμο και τον Εσωτερικό Κανονισμό του Παντείου Πανεπιστημίου.

Άρθρο 9

Οδηγός Σπουδών - Γενικές ρυθμίσεις

1. Η διδασκαλία στο Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους.

2. Για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε έξι (6) μαθήματα και να συγγράψει και υποστηρίξει προφορικά διπλωματική εργασία. Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας προϋποθέτει την επιτυχή εξέταση των μαθημάτων που γίνονται στο Α' και Β' εξάμηνο.

3. Το Α και Β' εξάμηνο σπουδών περιλαμβάνουν δεκατρείς (13) διδακτικές εβδομάδες έκαστο. Σε κάθε εξάμηνο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρακολουθούν τρία μαθήματα. Σε κάθε μάθημα αντιστοιχούν 10 ECTS, ενώ στη διπλωματική εργασία αντιστοιχούν 30 ECTS. Οι εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας είναι τρεις (3) για κάθε μάθημα. Κάθε μάθημα διδάσκεται άπαξ εβδομαδιαίως και, κατά περίπτωση, μπορεί να περιλαμβάνει ενδιάμεσες ασκήσεις και επισκέψεις σε ρυθμιστικούς ή άλλους φορείς συναφείς με το αντικείμενο του μαθήματος. Μπορεί, επίσης, ένα μάθημα να οργανωθεί σε σεμιναριακές ενότητες, με διαφορετικούς εισηγητές, υπό την επίβλεψη του οριζόμενου στο πρόγραμμα διδάσκοντος.

4. Η διδασκαλία και εξέταση των μαθημάτων γίνεται στην ελληνική γλώσσα, χωρίς να αποκλείεται η διδασκαλία και η εξέταση ορισμένων μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα.

5. Η διδασκαλία γίνεται δια ζώσης. Κατ' εξαίρεση και για λόγους ανωτέρας βίας η διδασκαλία μπορεί να γίνει ενίοτε με χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι η Δ/ση Μηχανοργάνωσης του Ιδρύματος. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μπορεί να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις και ασκήσεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

6. Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται στο Γ' εξάμηνο, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της παρούσας, στην ελληνική γλώσσα και ισοδυναμεί με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες ECTS. Η ΣΕ μπορεί να εγκρίνει την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας στην αγγλική γλώσσα.

7. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ηλεκτρονική τάξη (e-class) του οικείου μαθήματος.

8. Δεν επιτρέπεται καμία αδικαιολόγητη απουσία ανά μάθημα και ο μέγιστος αριθμός απουσιών που μπορεί να δικαιολογηθούν είναι δύο (2). Ο φοιτητής έχει το δικαίωμα να καταθέσει δικαιολογητικά για την ύπαρξη λόγων ανωτέρας βίας, όπως ασθένεια ή άλλοι σοβαροί λόγοι, που οδήγησαν σε απουσία του, για τη δικαιολόγησή τους.

9. Εκτός από τη διδασκαλία των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών, την εκπαιδευτική διαδικασία μπορεί να επικουρούν το «Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων» (Ι.ΔΙ.Σ.), καθώς και άλλα συναφή ερευνητικά κέντρα,

έδρες κ.α. του Παντείου Πανεπιστημίου, με τη διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων και συνεδρίων.

Άρθρο 10

Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών - Δομή

1. Το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών διαμορφώνεται ως εξής:

Α' εξάμηνο		
	Διδ. ώρες/εβδ.	ECTS
Υποχρεωτικό μάθημα	3	10
Υποχρεωτικό μάθημα	3	10
Υποχρεωτικό μάθημα	3	10
Σύνολο	9	30
Β' εξάμηνο		
	Διδ. ώρες/εβδ.	ECTS
Υποχρεωτικό μάθημα	3	10
Υποχρεωτικό μάθημα	3	10
Υποχρεωτικό μάθημα	3	10
Σύνολο	9	30
Γ' εξάμηνο		ECTS
Διπλωματική Εργασία		30
Γενικό Σύνολο		90

2. Κάθε θεμελιώδης αλλαγή του ανωτέρω Ενδεικτικού Προγράμματος Σπουδών και των αντίστοιχων πιστωτικών μονάδων ECTS, που προβλέπονται για κάθε είδος ακαδημαϊκής δραστηριότητας, απαιτεί τροποποίηση της Ιδρυτικής Πράξης.

Άρθρο 11

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών -

Περιγραφή μαθημάτων

1. Τα μαθήματα που απαρτίζουν το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών έχουν ως εξής, κατά περιεχόμενο:

Α' εξάμηνο		
Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ. ώρες/εβδ.	ECTS
Θεωρία Διεθνών Σχέσεων	3	10
Στρατηγικές Σπουδές	3	10
Διεθνές Δίκαιο και Διεθνής Ασφάλεια	3	10
Σύνολο	9	30
Β' εξάμηνο		
Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ. ώρες/εβδ.	ECTS
Logistics και Άμυνα σε Στρατηγικό Επίπεδο	3	10
Περιφερειακή Ασφάλεια και Συγκρούσεις	3	10
Γεωοικονομική και Οικονομική της Άμυνας	3	10
Σύνολο	9	30

Γ' εξάμηνο	ECTS
Διπλωματική Εργασία	30
Γενικό Σύνολο	90

Α' εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα

Θεωρία Διεθνών Σχέσεων

Ο σκοπός του μαθήματος είναι διττός. Πρώτον, να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις βασικότερες θεωρίες και τα σύγχρονα ρεύματα στη μελέτη των διεθνών σχέσεων. Σε αυτά περιλαμβάνονται και όσα αφορούν στην ιστορική εξέλιξη, τα φιλοσοφικά θεμέλια και τους κοινωνικούς μηχανισμούς παραγωγής γνώσης σε αυτόν τον επιστημονικό κλάδο, όπως και στις σύγχρονες γνωσιολογικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει. Δεύτερον, να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις παραμέτρους του ερευνητικού σχεδιασμού, τις τεχνικές συγγραφής ακαδημαϊκών κειμένων, τη χρήση διαφόρων ποιοτικών μεθοδολογικών τεχνικών και τις προκλήσεις της εφαρμογής τους στην εμπειρική έρευνα.

Στρατηγικές Σπουδές

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές: α) με τις σημαντικότερες θεωρίες στρατηγικής, β) με τις ελληνικές παραδόσεις στρατηγικής και γ) με τις σύγχρονες εξελίξεις στη στρατηγική. Συγκεκριμένα, αποβλέπει στην εξοικείωση με τις βασικές έννοιες της στρατηγικής, τη θεωρία του Κλαούζεβετς, τη θεωρία του Σουν Τσου, τη θεωρία του Λιντέλ Χαρτ και τη θεωρία του Κορμπέτ. Επίσης, επιδιώκει την εξοικείωση με την αρχαία ελληνική, βυζαντινή και νεότερη ελληνική στρατηγική. Τέλος, δίνει έμφαση στην εξοικείωση με την εναέρια διάσταση της στρατηγικής, όπως και στις σύγχρονες εξελίξεις στη στρατηγική, συμπεριλαμβανομένων των ολοκληρωμένων συστημάτων πολέμου.

Διεθνές Δίκαιο και Ασφάλεια

Το μάθημα εξετάζει τις εξής θεματικές:

1. Κρατική κυριαρχία και νέες απειλές στη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια πριν και μετά τον Ρώσο-Ουκρανικό πόλεμο σε οικουμενικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και ο ρόλος του Διεθνούς Δικαίου.

2. Τα σύγχρονα υποκείμενα του Διεθνούς Δικαίου πέραν των κρατών/Διεθνείς (οικουμενικοί και περιφερειακοί) Οργανισμοί - (ΕΕ, ΣοΕ, ΟΑΣΕ, ΑΕ, ΟΑΚ, ECOWAS, Ισλαμικός Σύνδεσμος, ASEAN) ο διάλογος, η δημιουργία κανόνων, ζητήματα ασφάλειας και η στρατηγική τους ενόψει 2030.

3. Δίκαιο της Θάλασσας και Θαλάσσια Ασφάλεια/Η Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ασφάλεια στη θάλασσα (EUMSS) ως μέρος της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής της. ΚΕΠΠΑ-ΚΠΑΑ, πολυεθνικές πολιτικοστρατιωτικές Επιχειρήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της ΚΠΑΑ και Επιχειρήσεις Ειρήνης ΗΕ τον 21ο αιώνα.

Β' εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα

Logistics και Άμυνα σε Στρατηγικό Επίπεδο

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η σε βάθος ανάλυση της σημασίας της Διοικητικής Μέριμνας στο σύνολο του κρατικού μηχανισμού, δηλαδή στο ανώτατο στρατηγικό επίπεδο.

Περιφερειακή Ασφάλεια και Συγκρούσεις

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των κεντρικών χαρακτηριστικών του σύγχρονου διεθνούς συστήματος και τα αίτια των περιφερειακών συγκρούσεων, των βασικών στρατηγικών των αντίπαλων πλευρών σε περιφερειακές συγκρούσεις, καθώς και σημαντικών περιπτώσεων πρόσφατων περιφερειακών συγκρούσεων.

Γεωοικονομική και Οικονομική της Άμυνας

Σκοπός του μαθήματος είναι η διερεύνηση των ζητημάτων που ανακύπτουν από την πλευρά της Γεωοικονομίας, ως μετεξέλιξης της παραδοσιακής Γεωπολιτικής ανάλυσης στη σύγχρονη Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία. Επίσης, παρουσιάζει και αναλύει ορισμένα κεντρικά θέματα της Οικονομικής της Άμυνας και της Ειρήνης (Defence and Peace Economics), ενός σχετικά νέου κλάδου της Οικονομικής και της Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας που διαπραγματεύεται όλες τις απόψεις της Οικονομικής του Πολέμου και των Ενόπλων Συγκρούσεων, του αφοπλισμού και της ειρήνης ως δημόσιου αγαθού. Κεντρικά θέματα είναι η οικονομική ανάλυση των αμυντικών στρατηγικών, η παραγωγή όπλων και οπλικών συστημάτων, η επίδραση των αμυντικών δαπανών και οι εξοπλιστικές κούρσες στις εθνικές οικονομίες και στην παγκόσμια ανάπτυξη, οι οικονομικές κυρώσεις και οι επιδράσεις της Ισχύος και του Πολέμου στο Διεθνές Εμπόριο. Τα θέματα αυτά έχουν μια μακρά προϊστορία στην ανάλυση των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων, καθώς ο πόλεμος και η ειρήνη, ή η σύγκρουση και η επίλυση συγκρούσεων, γενικότερα, αποτελούν μόνιμα χαρακτηριστικά της ανθρώπινης κατάστασης και η οικονομική φιλολογία ασχολήθηκε ενδελεχώς με την επίδρασή τους στην οικονομική δραστηριότητα και διερεύνησε τη σχέση κοινωνικοοικονομικών συστημάτων και διεθνών συγκρούσεων.

2. Το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών μπορεί να τροποποιείται ανά ακαδημαϊκό έτος ως προς τους τίτλους των μαθημάτων, τον αριθμό των προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής, τους Κωδικούς και τους διδάσκοντες, χωρίς να απαιτείται τροποποίηση της Ιδρυτικής Πράξης, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος και της Σ.ΕΘ.Α. Το ίδιο ισχύει και ως προς την περιγραφή των οικείων μαθημάτων.

Άρθρο 12

Εξεταστικές περίοδοι - Εξετάσεις

των μαθημάτων και λοιποί τρόποι

αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών

1. Οι εξεταστικές περίοδοι του Π.Μ.Σ. διακρίνονται σε αυτές του χειμερινού εξαμήνου, του εαρινού εξαμήνου και της επαναληπτικής εξεταστικής του Σεπτεμβρίου και ακολουθούν το ακαδημαϊκό ημερολόγιο που ορίζει κατ' έτος η Σύγκλητος.

2. Η αξιολόγηση και η βαθμολόγηση σε κάθε μάθημα είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του διδάσκοντος και αποτελεί παράγωγο της αντικειμενικής εκτίμησης της απόδοσης του φοιτητή ή φοιτήτριας στο συγκεκριμένο μάθημα (εργασίες, εξετάσεις κ.λπ.). Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι σαφώς προσδιορισμένα και αναγράφονται στο περίγραμμα του κάθε μαθήματος που αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη (e-class) του μαθήματος.

3. Οι εξετάσεις διενεργούνται μετά το πέρας του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχθηκαν στα εξάμηνα αυτά, αντιστοίχως, και στην επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου στο σύνολο των μαθημάτων του έτους. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διενέργεια των εξετάσεων είναι η συμπλήρωση δεκατριών (13) εβδομάδων διδασκαλίας. Η εξέταση των μαθημάτων όλων των Ειδικεύσεων του Π.Μ.Σ. γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που καταρτίζει η ΣΕ, υπό την ευθύνη του Δ/Ε.Υ. του Π.Μ.Σ.

4. Η αξιολόγηση της επίδοσης δύναται να πραγματοποιείται με κατάθεση εργασίας στο τέλος του εξαμήνου ή με εξετάσεις, με συνδυασμό των παραπάνω ή με άλλον τρόπο που θα επιλέξει ο διδάσκων. Τρόποι ελέγχου της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών, αυτοτελώς ή συνδυαστικά, μπορεί ενδεικτικώς να είναι: α) γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, β) εκπόνηση εργασίας, γ) απαλλακτική, ή μη, πρόωγη εξέταση μαθήματος (Πρόοδος) από τον διδάσκοντα, δ) ερευνητική απασχόληση σε Εργαστήριο.

5. Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης. Εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση μπορούν να εφαρμόζονται σε φοιτητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Σε ειδικές περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο διδάσκων να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο ίδιος πρόσφορο, τον φοιτητή.

6. Προβιβάσιμος βαθμός είναι πέντε (5) και άνω. Η βαθμολογική κλίμακα για την θετική αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών στα μαθήματα ορίζεται από το πέντε (5) έως το δέκα (10) ως εξής:

- Καλώς: 5 - 6,49
- Λίαν Καλώς: 6,5 έως 8,49
- Άριστα: 8,50 έως 10.

Οι βαθμοί που αναρτώνται ηλεκτρονικά μπορούν να περιλαμβάνουν και δεκαδικά ψηφία.

7. Λεπτομέρειες για την ορθή διεξαγωγή των εξετάσεων προβλέπει ο Εσωτερικός Κανονισμός του Παντείου Πανεπιστημίου. Ειδικότερα ζητήματα για την αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στις ακαδημαϊκές δραστηριότητες, που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών, μπορεί να αναφέρονται στον Κανονισμό του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 13

Διπλωματική εργασία

1. Για την ανάθεση της διπλωματικής εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποβάλλει σχετική ερευνητική πρόταση με αίτηση στον Δ/Ε.Υ., εντός προθεσμίας, που καθορίζεται στον Κανονισμό του Π.Μ.Σ. Ο Δ/Ε.Υ. αποφασίζει για την αποδοχή ή μη της πρότασης, για τον ορισμό του επιβλέποντος, καθώς και των δύο άλλων μελών της Τριμελούς Επιτροπής αξιολόγησης. Η Επιτροπή αξιολόγησης είναι αρμόδια για την κρίση και τη βαθμολόγηση της διπλωματικής εργασίας. Τα μέλη της Επιτροπής

αξιολόγησης επιλέγονται με κριτήριο την εγγύτητα της επιστημονικής τους ενασχόλησης με το θέμα της διπλωματικής εργασίας του μεταπτυχιακού φοιτητή.

2. Δικαίωμα επίβλεψης της διπλωματικής εργασίας έχουν οι διδάσκοντες που διαθέτουν διδακτορικό τίτλο. Οι Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους και οι Μεταδιδακτορικοί ερευνητές δεν μπορούν να επιβλέπουν διπλωματικές εργασίες. Δικαίωμα συμμετοχής σε Επιτροπές αξιολόγησης μιας διπλωματικής εργασίας, με εξαίρεση τη θέση του Επιβλέποντα, διαθέτουν όλες οι κατηγορίες Διδασκόντων στο Π.Μ.Σ. Θέση Επιβλέποντα διπλωματικής εργασίας μπορεί να ανατεθεί και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος ή των Τμημάτων, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

3. Η διπλωματική εργασία πρέπει να είναι ατομική, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα, κατ'έκταση να είναι από 12.000 έως 15.000 λέξεις, εκτός του πίνακα περιεχομένων, της βιβλιογραφίας και των τυχόν παραρτημάτων και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που μπορεί να είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. Στόχος είναι η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με την ορθή και ευρεία αναζήτηση και, ακολούθως, την κριτική μελέτη της ελληνόγλωσσης και κυρίως της ξενόγλωσσης επιστημονικής βιβλιογραφίας που αφορά το πεδίο μελέτης τους, η εξέλιξη των αναλυτικών ικανοτήτων τους και ιδιαίτερα της δεξιότητας να διερευνούν σε βάθος ένα θέμα επί τη βάσει συγκεκριμένης επιστημονικής μεθοδολογίας για την επίτευξη συγκεκριμένου ερευνητικού αποτελέσματος. Στη διάρκεια αυτής της διαδικασίας εκπαιδεύονται στη μεθοδική συλλογή και επεξεργασία των αναγκαίων για τη διεξαγωγή της έρευνάς τους στοιχείων. Κάθε διπλωματική εργασία, θα πρέπει να συνοδεύεται με τη «Δήλωση μη Λογοκλοπής και ανάληψης προσωπικής ευθύνης».

4. Η διπλωματική εργασία, με συνημμένη την ανωτέρω δήλωση, παραδίδεται μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου, με δυνατότητα παράτασης ενός (1) μηνός για σοβαρούς λόγους, κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του φοιτητή και απόφασης της ΣΕ, μετά από εισήγηση του επιβλέποντος. Η αίτηση παράτασης πρέπει να συνοδεύεται από τα σχετικά δικαιολογητικά αρμοδίων φορέων, δημοσίων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αυτής. Η παράταση δίδεται μόνον μία φορά.

5. Σε περίπτωση που ο επιβλέπων Καθηγητής κρίνει ότι η διπλωματική εργασία δεν είναι ολοκληρωμένη και ο φοιτητής επιμένει να προχωρήσει στη διαδικασία υποστήριξης, αποφασίζει σχετικά ο Δ/Ε.Υ. ή όπως αλλιώς προβλέπει ο Κανονισμός του Π.Μ.Σ.

6. Για την έγκριση της διπλωματικής εργασίας, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η προφορική υποστήριξη της ενώπιον της Τριμελούς Επιτροπής αξιολόγησης. Η προφορική υποστήριξη γίνεται έως το τέλος του μηνός Φεβρουαρίου, με δυνατότητα παράτασης ενός (1) μηνός, κατόπιν απόφασης του Δ/Ε.Υ. αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτηση του φοιτητή. Ο Κανονισμός του Π.Μ.Σ. ορίζει εάν η υποστήριξη μπορεί να γίνει δημόσια.

7. Η ανωτέρω Τριμελής Επιτροπή αποφασίζει για την έγκριση ή μη της διπλωματικής εργασίας, καθώς και για τον βαθμό. Προβιβάσιμος βαθμός είναι πέντε (5) και άνω.

Η βαθμολογική κλίμακα για τη θετική αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών στη διπλωματική εργασία ορίζεται από το πέντε (5) έως το δέκα (10) ως εξής: α) Καλώς: 5 - 6,49, β) Λίαν Καλώς: 6,5 έως 8,49, γ) Άριστα: 8,50 έως 10. Οι βαθμοί μπορούν να περιλαμβάνουν και δεκαδικά ψηφία.

8. Εφόσον η υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας εγκριθεί, ο φοιτητής υποχρεούται να προβεί στις όποιες διορθώσεις του επισημαίνονται από την Τριμελή Επιτροπή αξιολόγησης εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία της υποστήριξης, υπό την εποπτεία του επιβλέποντος Καθηγητή.

9. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την ως άνω Τριμελή Επιτροπή αξιολόγησης, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΑΝΔΗΜΟΣ» εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της υποστήριξης.

10. Στην περίπτωση που η διπλωματική εργασία και η προφορική της υποστήριξη κριθούν ανεπαρκείς από την Επιτροπή αξιολόγησης, ο φοιτητής διαγράφεται με απόφαση του Δ/Ε.Υ., κατά τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 8 της παρούσας.

11. Εάν - σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας - διαπιστωθεί λογοκλοπή, ο φοιτητής παραπέμπεται στον Δ/Ε.Υ. και διαγράφεται με πρότασή του και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 8 της παρούσας. Σε περίπτωση που η λογοκλοπή αποκαλυφθεί μετά την ορκωμοσία, η Συνέλευση του Τμήματος ανακαλεί τον τίτλο σπουδών, έπειτα από εισήγηση του Δ/Ε.Υ.

Άρθρο 14

Υποχρεώσεις και δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται:

1.1. Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών, υπογράφοντας στο οικείο παρουσιολόγιο, να συμμετέχουν στις προβλεπόμενες εξετάσεις, να υποβάλουν εμπρόθεσμα τη δήλωσή τους για τα μαθήματα επιλογής του Β' εξαμήνου, καθώς και να υποβάλουν με την κατάθεση της διπλωματικής τους εργασίας την υπεύθυνη «Δήλωση μη Λογοκλοπής και ανάληψης προσωπικής ευθύνης».

1.2. Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ. καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

1.3. Να σέβονται όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας (συμφοιτητές, εκπαιδευτικό, ερευνητικό και διοικητικό προσωπικό) καθώς και τις εγκαταστάσεις, τις υποδομές και τον εξοπλισμό του Π.Μ.Σ., ειδικά, και της Σ.ΕΘ.Α., γενικότερα.

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών έως τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Ειδικότερα, δικαιούνται:

2.1. Να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους για ακαδημαϊκά και άλλα θέματα στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας και με σεβασμό στους κανόνες δεοντολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου.

2.2. Να αξιολογούν ανά εξάμηνο τόσο το διδακτικό έργο, που τους παρέχεται ανά μάθημα, όσο και τις δομές του Πανεπιστημίου με σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου σπουδών και της καθημερινότητας του Πανεπιστημίου, συμπληρώνοντας τα οικεία ερωτηματολόγια που αναρτώνται στο e-class του κάθε μαθήματος.

2.3. Να εξυπηρετούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες της Σ.ΕΘ.Α. και του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, καθώς και του Πανεπιστημίου, έγκαιρα και αποτελεσματικά.

2.4. Να κάνουν χρήση των εγκαταστάσεων και των μέσων της Σ.ΕΘ.Α. και του Πανεπιστημίου, σύμφωνα με τους οικείους Κανονισμούς.

2.5. Να απολαμβάνουν τις κοινωνικές και άλλες παροχές που απορρέουν από την ιδιότητα του φοιτητή.

2.6. Να απευθύνουν αιτήματα ή ενστάσεις, που αφορούν τις σπουδές τους, συλλογικά ή μεμονωμένα, στον Δ/Ε.Υ. του Π.Μ.Σ. κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στον Κανονισμό του Π.Μ.Σ. Επιπλέον, για τη βελτίωση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. στο πλαίσιο της φοιτητοκεντρικής προσέγγισης, τίθεται σε λειτουργία η διαδικασία διαχείρισης των παραπόνων και ενστάσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα των παρεχόμενων εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών, κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στον Κανονισμό Διαχείρισης Παραπόνων του Π.Μ.Σ. Για θέματα, που απαιτούν τη διαμεσολάβηση μεταξύ φοιτητών και καθηγητών ή διοικητικών υπηρεσιών του Παντείου Πανεπιστημίου, αφορώντας την τήρηση της νομιμότητας στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας, την αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης και τη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας του Πανεπιστημίου, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να απευθύνονται, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στον «Συνήγορο του Φοιτητή» του Πανεπιστημίου. Για παραβιάσεις κανόνων δεοντολογίας και ποιότητας σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να απευθύνονται, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην «Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας» του Πανεπιστημίου. Για θέματα που αφορούν έμφυλες διακρίσεις, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να απευθύνονται, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην «Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων» του Πανεπιστημίου.

3. Από την αρχή των σπουδών τους οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν Σύμβουλο Σπουδών, που ορίζεται από την ΣΕ. Ο Σύμβουλος Σπουδών είναι μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που έχει αναλάβει διδακτικό έργο στην οικεία Ειδίκευση του Π.Μ.Σ.

4. Το Πάντειο Πανεπιστήμιο εξασφαλίζει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και την εν γένει βιβλιογραφία, μέσω της «Βιβλιοθήκης & του Κέντρου Πληροφόρησης» του Πανεπιστημίου.

5. Το Γραφείο Διασύνδεσης του Παντείου Πανεπιστημίου παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη μεταπτυχιακών φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης.

6. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν ή/και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, σεμινάρια ενημέρωσης για την πρόσβαση στις παροχές της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου, σεμινάρια

ρια βιβλιογραφικής ενημέρωσης, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ. διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

Άρθρο 15

Υποδομή και πηγές χρηματοδότησης του Π.Μ.Σ.

1. Τα μαθήματα διεξάγονται στις εγκαταστάσεις της Σ.ΕΘ.Α., όπου υπάρχουν πλήρως εξοπλισμένες αίθουσες με τεχνολογικά μέσα, όπως προτζέκτορες, μικροφωνικές εγκαταστάσεις και βιντεοκάμερα για τηλεδιασκέψεις. Επίσης, παρέχεται πρόσβαση στις έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές που διαθέτει η Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου και στα σεμινάρια που η τελευταία διοργανώνει για την ορθή χρήση των πηγών.

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από την αρμόδια προς τούτο Γραμματεία του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών σε συνεργασία με την αρμόδια Γραμματεία της Σ.ΕΘ.Α.

3. Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:

- α) τον προϋπολογισμό του Γ.Ε.Θ.Α.,
- β) ιδίους πόρους του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών,
- γ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- δ) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- ε) κληροδοτήματα,
- στ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

Άρθρο 16

Απονομή διπλώματος - Καθομολόγηση

1. Στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο «Στρατηγικές Σπουδές Ασφάλειας».

2. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ. και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συνέλευση του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών, προκειμένου να χορηγηθεί το Δ.Μ.Σ.

3. Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον μεταπτυχιακό βεβαίωση περάτωσης σπουδών και χάνεται η φοιτητική του ιδιότητα.

4. Το Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8.49) και Καλώς (5 έως 6.49). Για τον υπολογισμό του βαθμού λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα, όπως αυτή εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων ECTS, που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών, καθώς και η διπλωματική εργασία. Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων ECTS του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Ακολούθως, πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος καθώς και της διπλωματικής εργασίας με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου.

5. Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και περιλαμβάνεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Πανεπιστημίου. Μαζί με το Δ.Μ.Σ., οι μεταπτυχιακοί φοιτητές λαμβάνουν και το Παράρτημα Διπλώματος στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, ο τύπος του οποίου είναι ομοίως κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Παντείου Πανεπιστημίου και περιλαμβάνεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του.

6. Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του Δ.Μ.Σ. και του Παραρτήματος Διπλώματος. Οι ανακηρυχθέντες διπλωματούχοι Δ.Μ.Σ., οι οποίοι δεν παρέστησαν στην ορκωμοσία τους δεν δικαιούνται να συμμετάσχουν σε επόμενη ορκωμοσία, αλλά μπορούν να παραλάβουν το δίπλωμά τους οποτεδήποτε.

Άρθρο 17

Αξιολόγηση του Π.Μ.Σ.

1. Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

2. Σε ετήσια βάση πραγματοποιείται η εσωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. από την Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α) του Τμήματος σε συνεργασία με τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του Π.Μ.Σ. και, ειδικότερα, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, τα μέλη της ΣΕ του Π.Μ.Σ. όπως και τα λοιπά μέλη του διδακτικού του προσωπικού. Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Παντείου Πανεπιστημίου, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘ.Α.Α.Ε. Η εσωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, της υλικοτεχνικής υποδομής, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεών του.

3. Η αξιολόγηση-πιστοποίηση του Π.Μ.Σ. αναρτάται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ., τα δε αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών κοινοποιούνται στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και στους ενδιαφερόμενους διδάσκοντες.

Άρθρο 18

Μεταβατική διάταξη

Όσοι φοιτητές έχουν εγγραφεί στο Π.Μ.Σ. «Στρατηγικές Σπουδές Ασφάλειας», που είχε ιδρυθεί βάσει του ΦΕΚ Β' 2704/2018 και δεν έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσας Πράξης, εντάσσονται αυτοδικαίως στο παρόν Π.Μ.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 16 Ιουλίου 2025

Η Πρύτανης

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΥΛΟΥΡΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

